

Загреб -- Рибљи штапићи, месна јела, намази и туна у конзерви при врху су листе производа за које се сумња да су квалитетнији у ‘старој’ ЕУ него на истоку.

Рибљи штапићи у Данској имају седам одсто више рибе него у Чешкој. Чоколадни намази су маснији и претрпанији шећером, у месним производима је “пилећи додаток” уместо свињетине, екстра девичанско маслиново уље помешано је с другим рафинираним масноћама, а конзерва туне с мањим уделом рибе кошта скоро два пута више него “оригинална”.

Како пише хрватски Јутарњи лист, поражавајући су то резултати бројних европских истраживања о упоредном квалитету производа који недвосмислено доказују оно на што се потрошачи већ годинама жале: произвођачи не шаљу производе истог квалитета у земље “старе” чланице Европске уније као у нове, попут Бугарске, Румуније и Хрватске.

Истраживање ће бити проведено у више корака, а у ХаХ-у кажу како би могло да траје између 12 и 18 месеци. Најпре ће грађане кроз анкету питати за које производе сумњају да би могли бити горег квалитета у Хрватској него у Немачкој. Потом ће екипа Хрватске агенције за храну узети узорке тих производа у Хрватској и у Немачкој и однети на анализу у неку од овлашћених лабораторија, у зависности од производа и о томе шта се тачно анализом жели утврдити. Подаци ће потом бити анализирани и јавно објављени.

Истраживања су углавном обухватила брендове производа највећих светских произвођача робе широке потрошње, попут газираних пића, намаза, конзерви, умака, сокова... Стога је Хрватска агенција за храну одлучила да спроведе опсежно истраживање о квалитету прехранбених производа. Тако ће се упоредити између

двадесет и тридесет једнаких производа купљених у Немачкој и Хрватској.

Немачка је, као развијена земља Западне Европе, узета као огледни примерак, јер је тамо доказан квалитет производа. Али, већ сада скоро да нема сумње како ће резултати истраживања показати да у Хрватској једнак производ није истог квалитета као у Немачкој.

Истраживање се ради на иницијативу Биљане Борзан, хрватске заступнице у Европском парламенту, која каже како ће пројект финансирати Европска унија.

“То је врло опсежно и врло скупо истраживање које ће потрајати, али добићемо резултате о квалитету производа које купујемо. Потрошачи се већ дуже жале да је производ исте марке купљен у земљама тзв. Западне Европе бољег укуса и бољег квалитета него у домаћим трговинама. Циљ нам је да извршимо притисак на Европску комисију да се то законима регулише. У темељним документима ЕУ налазе се једнакост и равноправност свих грађана ЕУ. Онда је право нас у Хрватској имати једнако квалитетне производе исте марке као и у Француској”, објашњава Борзан.

Европска комисија на слична је питања досад одговарала како су сви ти производи здравствено исправни. У то нема сумње, водећи брендови не би себи смели допустити пласирање потенцијално опасних производа. Али, када је квалитет у питању, одступања су велика. Истраживање спроведено у Чешкој тако је показало како је од свих узетих узорака прехранбених производа њих чак 35 одсто било другачије, горег квалитета него у земљама старим чланицама ЕУ.

Посебно изненађује што су мање квалитетни производи у већини случајева у Чешкој били скупљи него оригинални производ у развијеној земљи. Купци, другим речима, скупље плаћају гору храну. У неким случајевима то би отишло толико далеко да је у боци познатог леденог чаја било чак 40 одсто мање екстракта чаја него у Немачкој, а цена је била виша, баш као и удео шећера.

“Произвођачи знају рећи како је реч о ‘локалном укусу’ па у неке земље пласирају маснији производ јер ‘грађани’ тако воле. Но, да је реч о бесмислици показује то што никада нису спроведена таква истраживања о локалним навикама која би им омогућила да тако размишљају”, истиче Борзан.

(Б92)